

Rapportage Boekenbranche Meting 36

1e themameting van 2016 naar het leesgedrag van 55-plussers

340281
Amber Scholtz
Ewout Witte

1

Inleiding

2

Management samenvatting

3

Resultaten

- Leesgedrag
 - Koopgedrag en aanschaf kinderboeken
 - Bibliotheek
 - Leesopvoeding
 - Campagnes
-

4

Bijlagen

- Onderzoeksverantwoording
- Certificering

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in twee reguliere en twee themametingen. Deze eerste themameting van 2016 gaat in op de doelgroep 55-plussers.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in gedrag van deze groep. In 2020 is meer dan de helft van de consumenten ouder dan 55 jaar. Omdat de groep 55-plussers steeds omvangrijker wordt, is inzicht in de wensen en behoeften van deze doelgroep steeds meer gewenst. In het huidige onderzoek behandelen we het leesgedrag en koopgedrag van 55-plussers in het algemeen en specifiek voor kinderboeken.

Daarnaast worden inzichten gegeven over het bibliotheekbezoek en hun houding en gedrag ten aanzien van leesopvoeding.

Onderzoeksvragen

Het huidige onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen:

- *Is het leesgedrag en koopgedrag veranderd?*
- *Hoe koopt men een kinderboek?*
- *Is het bibliotheekbezoek en leengedrag veranderd?*
- *Op wat voor manier lezen grootouders hun kleinkinderen voor?*
- *In hoeverre zijn de kinderboekencampagnes bekend?*

De resultaten zijn waar mogelijk vergeleken met de gemiddelde Nederlander om te zien of het gedrag van de 55-plusser hiervan afwijkt. Deze resultaten komen uit de eerdere metingen die GfK heeft uitgevoerd voor het boekenvak. Dit staat vermeld op de betreffende slides.

Management samenvatting

Leesgedrag

Boeken hebben concurrentie van nieuwe vormen van entertainment

De 55-plusser leest frequenter dan de gemiddelde Nederlander. Het hebben van meer tijd is de voornaamste reden waarom men meer is gaan lezen, daarnaast heeft men er nu meer rust voor.

Aan de andere kant zien we dat een deel van de 55-plussers minder is gaan lezen dan 5 jaar geleden. Zij besteden hun tijd nu meer aan andere vormen van vermaak. De digitalisering is goed doorgedrongen onder de 55-plussers, waardoor het boekenvak moet concurreren met nieuwe vormen van entertainment. Alle ondervraagde 55-plussers hebben een apparaat met toegang tot internet in bezit. Dit varieert van laptop / desktop tot tablet en smartphone. 83% heeft meerdere apparaten met toegang tot internet in bezit. Een kanttekening hierbij is dat het onderzoek is gehouden onder een online panel. Desalniettemin biedt dit kansen voor digitaal lezen.

Tekstdichtheid wordt belangrijker naarmate de lezer ouder wordt

Fysieke problemen zijn zelden reden om minder vaak boeken te lezen. De tekstdichtheid en omvang van het boek spelen slechts voor een vijfde een rol bij de keuze van een boek. Toch zien we de impact wel toenemen naarmate men ouder wordt: vooral de tekstdichtheid gaat een steeds belangrijkere rol spelen.

55-plussers hebben weinig behoefte aan leesondersteunende middelen; deze worden nauwelijks gebruikt. Wel weet men ze goed te vinden; het merendeel van de 55-plussers is bekend dat ze deze hulpmiddelen bij de bibliotheek kunnen lenen, maar het gebruik ervan is beperkt.

- ✓ Het leesgedrag van 55-plussers blijft per saldo vrijwel gelijk. Wanneer dit wijzigt ligt dat vooral aan de frequentie en het aantal boeken dat verandert. De 55-plusser is zeer zelfstandig en kan goed meekomen met de technologische ontwikkelingen, al neemt dit af naarmate men ouder wordt. Vanaf 75 jaar zien we dat dit afneemt.

Conclusies en aanbevelingen

Leesgedrag

55-plussers kansrijk segment voor e-book verkopers

55-plussers lopen niet achter in de adoptie van e-books. Net als als de gemiddelde Nederlander leest een kwart van de 55-plussers weleens een e-book. Het koopgedrag ten aanzien van papieren / e-books van de 55-plusser is anders dan het leesgedrag van papieren / e-books. De 55-plusser koopt overwegend papieren boeken, maar leest wel e-books. Hier ligt een kans voor de boekverkopers. Men leest ze wel, maar verkrijgen ze op een andere manier. Mogelijk schaft een ouder iemand een e-reader aan, waarna een bekende of familielid allemaal titels op de e-reader zet. Belangrijk is dus dat men bij de aankoop al boeken op de e-reader heeft. Er zou gedacht kunnen worden aan een service waarbij men bij de aanschaf in de winkel een bundel boeken op de e-reader zet.

Koopgedrag

Koopfrequentie neemt af onder 75-plussers

De koopfrequentie blijft onder de verschillende leeftijdsgroepen vrijwel gelijk. Wanneer men terugkijkt naar het verleden, zijn het met name de 75-plussers die aangeven minder te zijn gaan kopen dan 5 jaar geleden.

65-84 jarigen kopen vooral bij de fysieke boekwinkel

In het algemeen koopt de 55-plusser koopt nog graag boeken in de fysieke winkel. Dit doen zij vaker dan de gemiddelde Nederlander, die vaker online koopt. Tevens krijgt men boeken vaak cadeau en twee derde van de 55-plussers koopt jaarlijks boeken voor iemand anders. Het segment 65-84 jaar is meer op de fysieke boekwinkel georiënteerd dan 55-64 jarigen: dit segment heeft het online kanaal beter ontdekt. Vermoedelijk zal de verhouding tussen leeftijd en de verhouding online / offline op termijn dan ook doorschuiven.

Aanschaf kinderboek

Mening van het kind is zeer belangrijk bij keuze voor een boek ...

Twee derde van de 55-plussers oriënteert zich voor de aanschaf van een kinderboek. Men zoekt met name op of het wel geschikt is voor het betreffende kind (juiste leeftijd, voor jongen / meisje). De prijs wordt minder vaak opgezocht, men kijkt dus in eerste instantie vooral naar de geschiktheid; men wil een goede keuze maken voor het kind. Om deze informatie te achterhalen raadpleegt de 55-plusser het vaakst de ouders/vrienden van het kind of het kind zelf. Meestal gaat de 55-plusser dus al gericht naar de winkel / website met een titel in gedachten.

... daarnaast is de presentatie in de winkel ook van belang

Naast de mening van het kind is de (web)winkel ook van belang bij de keuze van een kinderboek. Men kijkt ter oriëntatie zowel online als in de fysieke winkel en laat zich hier inspireren. Aspecten als een goede presentatie van kinderboeken en een inspirerende omgeving zullen hier goed aan bijdragen. Zeker gezien het feit dat vier op de tien 55-plussers weleens zomaar (zonder speciale gelegenheid) een kinderboek koopt.

65-84 jarigen zijn de meest frequente bibliotheekbezoekers

De leeftijdscuster die het vaakst de bibliotheek bezoekt is de groep 65-84 jaar. Van deze groep bezoekt ruim 20% ten minste maandelijks de bibliotheek. Dit leeftijdsprofiel lijkt sterk op de bezoekers van de fysieke boekhandel, waar het zwaartepunt voor de fysieke boekwinkel (versus internet) ook binnen dit leeftijdssegment ligt.

De bibliotheek als plaats voor ontmoeting en vrijwilligerswerk

De bibliotheek wordt door de groep 55-plussers vaker bezocht dan gemiddeld. Ruim de helft van de 55-plussers is in het verleden lid geweest van de bibliotheek, maar is dat nu niet meer. Ruim 1/3e zegt de bibliotheek ook niet meer te bezoeken.

Mannen en vrouwen komen om andere redenen naar de bibliotheek. Mannen komen er om mensen te ontmoeten en tijdschriften te lezen. Vrouwen komen er om boeken te lenen en vrijwilligerswerk te doen. Met name 75-84-jarigen doen er vrijwilligerswerk.

Boek-aan-huisdiensten

Zowel bibliotheekleden (82%) als niet-leden (92%) zijn onbekend met de boek-aan-huisdienst van de bibliotheek. Ook maakt slechts een klein deel van de respondenten er gebruik van (1%). Met name de 85-plussers denken meer te gaan lezen als ze gebruik maken van deze dienst. Dit is ook de groep die vaak wel lid is, maar niet naar de bibliotheek komt.

De diensten die de bibliotheek specifiek voor deze leeftijdsgroepen biedt, kunnen beter onder de aandacht worden gebracht. Ook kan de bibliotheek beter inspelen op de rol als plaats voor ontmoeting en tijdsbesteding.

Conclusies en aanbevelingen

Lees- opvoeding

Grootouders zeer positief over leesactiviteiten, met name de jongste kinderen worden voorgelezen

Het merendeel van de grootouders is zeer positief over leesactiviteiten; het geeft het kleinkind plezier, draagt bij om nieuwe kennis op te doen en helpt het kleinkind om zich sociaal en emotioneel te ontwikkelen. Een kwart praat maandelijks met het kleinkind over boeken of leest in het bijzijn van het kleinkind, wekelijks doet minder dan één op de tien grootouder dit.

Driekwart van de grootouders leest hun kleinkind weleens voor, drie op de tien doet dit zelfs regelmatig. Hoe jonger het kleinkind, des te vaker men voorleest; de kleinkinderen van 0 – 5 jaar worden het vaakst voorgelezen en de kleinkinderen van 9 – 12 jaar het minst vaak. De grootouders met een vaste oppasdag lezen hun kleinkinderen het vaakst voor, ook zien we dat oma's vaker hun kleinkind voorlezen dan opa's. Het gebrek aan tijd is een veelgenoemde reden waarom men het kleinkind niet voorleest; men vindt dat ze het kleinkind niet vaak genoeg zien om voor te lezen.

Door leesactiviteiten zorgen grootouders ervoor dat hun kleinkinderen in aanraking komen met boeken. Deze groep is ook de toekomst voor het boekenvak!

Campagnes

Directe effecten van leescampagnes voor kinderen nog beperkt, maar met de bekendheid zit het wel goed

Overall gezien zijn de campagnes gerelateerd aan kinderen en leesopvoeding goed bekend onder 55-plussers. De Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen zijn het meest bekend. Opvallend is dat de bekendheid onder 55-plussers met en zonder kleinkinderen nagenoeg gelijk is. Ondanks deze bekendheid resulteren de campagnes niet direct in acties. Wel zijn de campagnes een goed middel om deze groep te bereiken. Hierbij kun je je richten op activiteiten.

Tot slot

Al met al is de 55-plusser een belangrijke doelgroep, zij zijn 'loyaal' aan het boek, maar er is ook concurrentie van andere vormen van entertainment. Voor veel 55-plussers spelen de digitale mogelijkheden een belangrijke rol; ze hebben toegang tot internet en weten hier hun weg goed te vinden. Deze groep is ook goed digitaal te bereiken, maar het is wel van belang om het voor deze groep eenvoudig te houden: door de continue vernieuwingen moet het voor de 55-plussers ook niet te snel gaan. Dit blijkt uit ander onderzoek dat GfK heeft uitgevoerd met betrekking tot online winkelgedrag onder de 55-plussers (zie voor dat rapport de volgende link: https://webloyaltycorporatecontent.s3.amazonaws.com/06-nl-dutch-report-digital_1458051362.pdf) .

De 55-plusser is een zeer interessante groep voor boekverkopers. Men koopt zijn/haar boeken vaak nieuw of krijgt ze cadeau. De 55-plusser komt nog regelmatig in de fysieke boekwinkel om boeken te kopen. Hier zit een piek binnen het leeftijdssegment 65-84 jaar; de jongere 55-plussers kopen hun boeken vaker via het internet. Ook voor de bibliotheken is hetzelfde segment (65-84) een belangrijke doelgroep: deze categorie – meestal net gepensioneerd – bezoekt de bibliotheek het meest frequent.

Naarmate men ouder wordt, zien we behoeftes veranderen: hebben “jongere 55-plussers” nog weinig behoefte aan leesondersteuning, boven de 75 jaar speelt de tekstdichtheid een steeds belangrijkere rol. Men heeft meer tijd voor andere activiteiten op deze leeftijd en we zien onder andere dat dit een groep is die relatief vaak vrijwilligerswerk doet in de bibliotheek. Voor de 75-plusser ligt de focus nog vooral op papieren boeken, maar gezien de verdere vergrijzing zal het aandeel e-books én internetkopers ook onder de oudste groep waarschijnlijk (verder) toenemen.

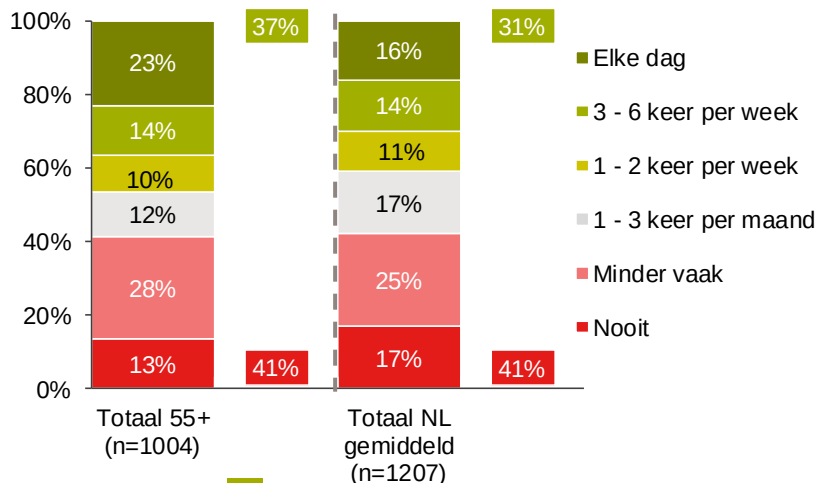
Resultaten

Leesgedrag

De 55-plusser leest frequenter een boek dan de Nederlander in het algemeen; de helft leest wekelijks een boek

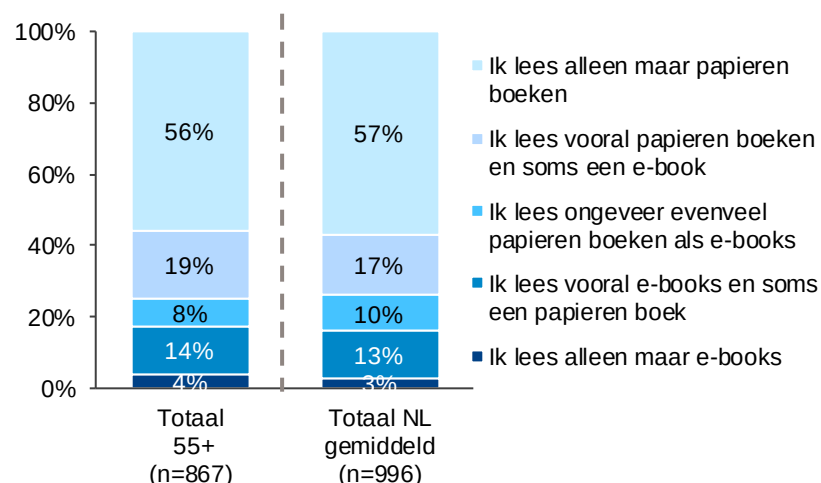
Leesfrequentie

37% Leest minimaal 3 keer per week tot elke dag een boek

41% Leest minder vaak / nooit een boek

Papieren boeken vs. e-books

✓ Het aandeel e-boeklezers is nagenoeg gelijk tussen 55-plussers en Nederlanders in het algemeen

A01: Hoe vaak leest u gemiddeld boeken (papieren dan wel e-books)?

A02: Wanneer u leest, zijn dit dan papieren boeken of e-books?

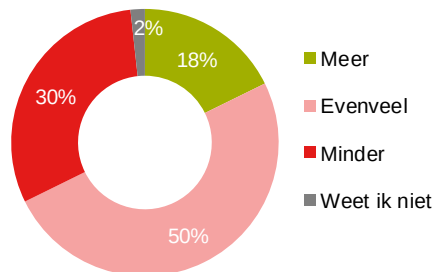
Basis A01 : allen,
Basis A02: Leest weleens boeken

Het leesgedrag van de helft van de lezers is veranderd t.o.v. 5 jaar geleden; een kwart van de 65-74-jarigen is meer gaan lezen

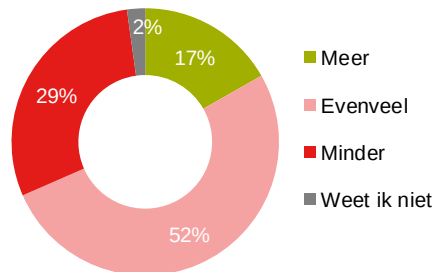
Leesgedrag t.o.v. 5 jaar geleden

Met name de 65-74-jarigen geven aan meer te zijn gaan lezen.

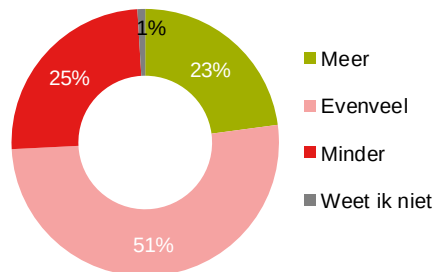

85-plussers zijn vaker minder gaan lezen

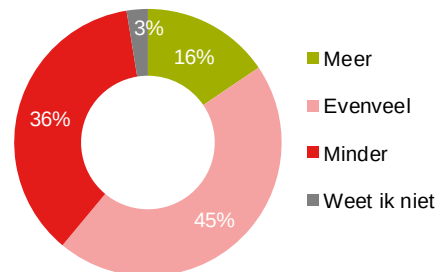
55-64 jaar

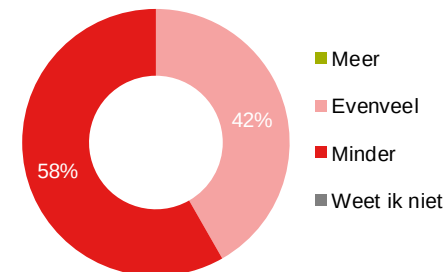
65-74 jaar

75-84 jaar

85+ jaar

Lage n

A03: Leest u nu meer, evenveel of minder boeken dan 5 jaar geleden?

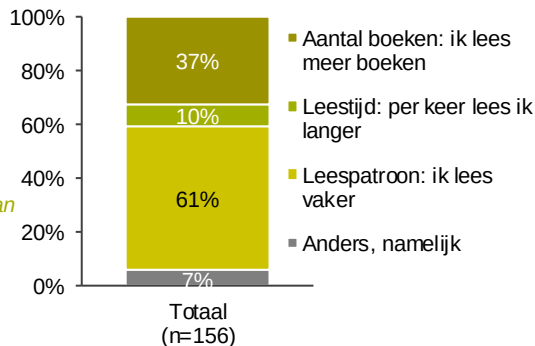
Basis A03: leest weleens boeken

Het hebben van meer of minder tijd is de meest genoemde reden voor het veranderen van de leesfrequentie

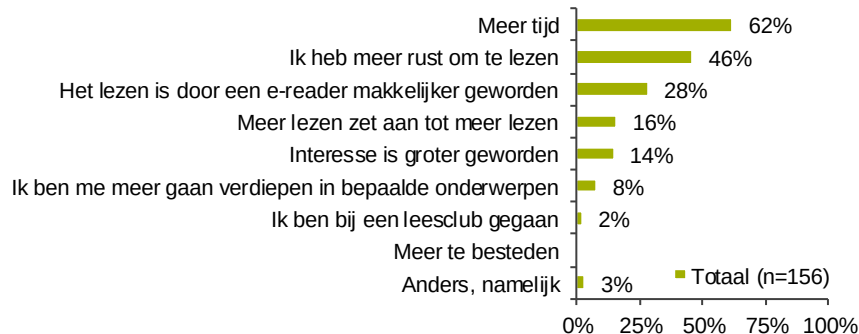

Toelichting verandering

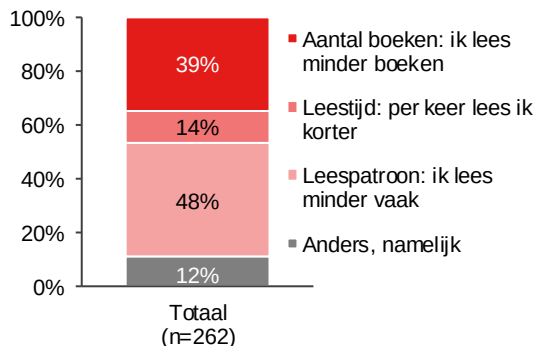
18% leest meer dan 5 jaar geleden

Redenen om meer of minder te gaan lezen

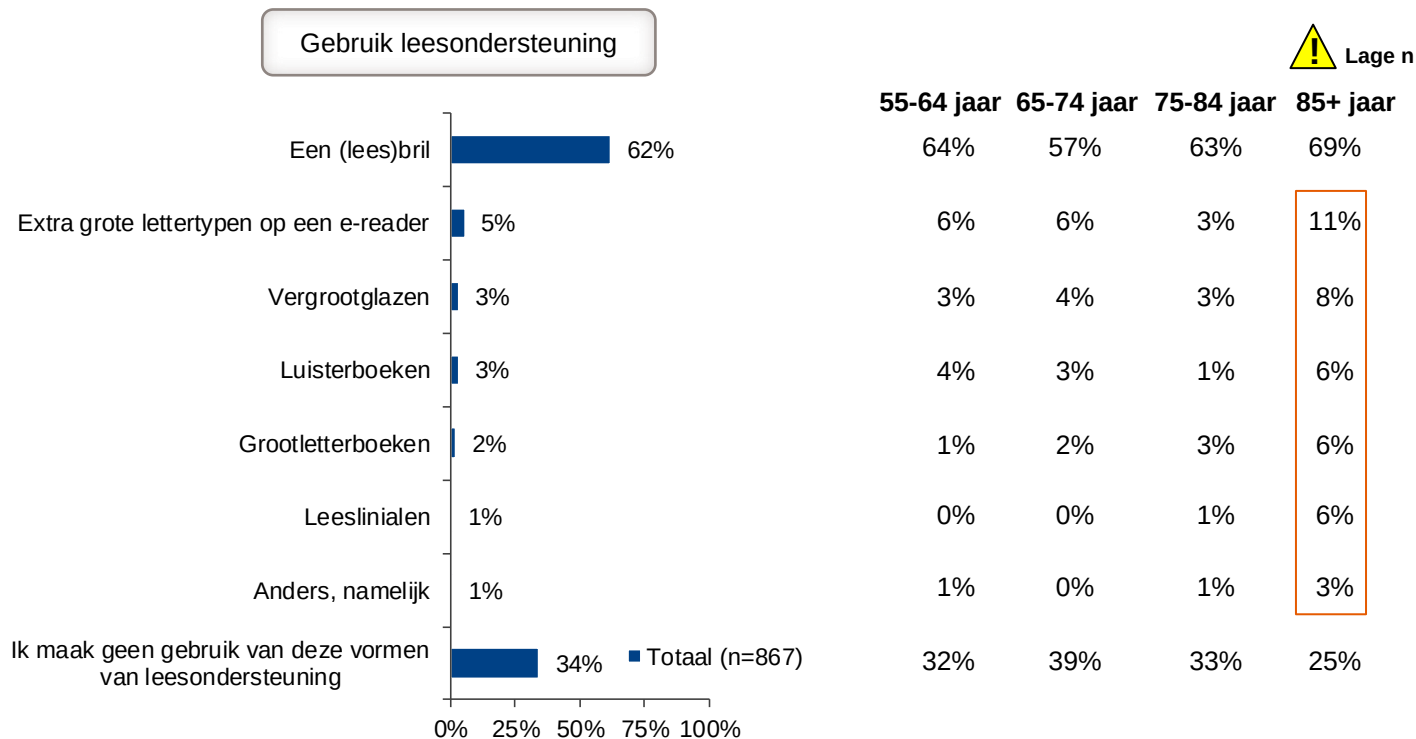
30% leest minder dan 5 jaar geleden

A04: In welk opzicht bent u meer/minder gaan lezen? A06: Wat zijn de redenen waarom u meer/minder bent gaan lezen?

Basis A05, A04a: is meer gaan lezen
Basis A06, A04b: is minder gaan lezen

Zes op de tien 55-plussers gebruikt een (lees)bril bij het lezen; overige vormen van leesondersteuning worden nauwelijks gebruikt

A08: Maakt u weleens gebruik van één of meerdere van onderstaande vormen van leesondersteuning?.

Basis A08: leest boeken

Tekstdichtheid en omvang van het boek spelen met name een rol bij de 85-plussers

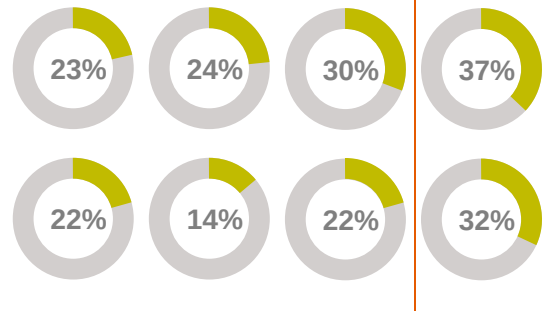
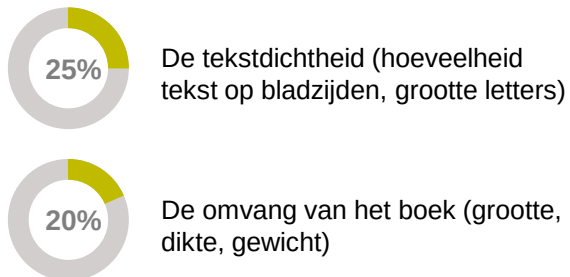

Rol van tekstdichtheid en
omvang van het boek bij keuze

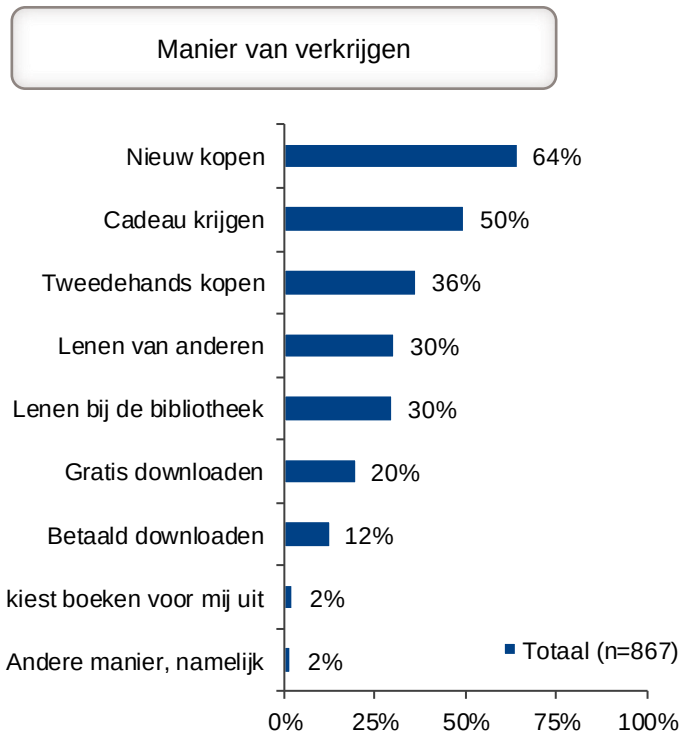
55-64 jaar 65-74 jaar 75-84 jaar 85+ jaar

Speelt een (zeer) belangrijke rol

Koopgedrag en aanschaf kinderboeken

De meeste oudere lezers kopen hun boeken nieuw of krijgen ze cadeau

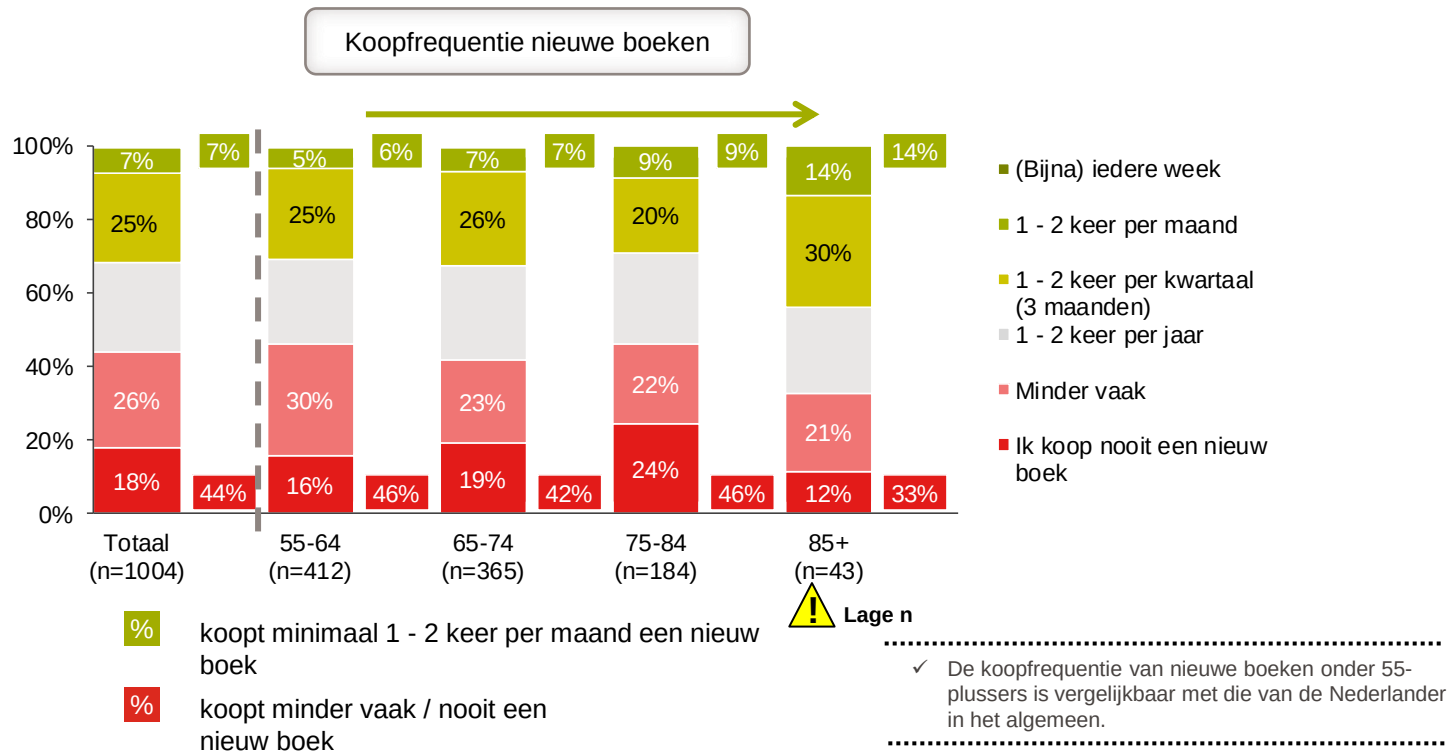
- ✓ 55-plussers kopen hun boeken vaker nieuw en krijgen ze vaker cadeau dan de gemiddelde Nederlander (Genres onderzoek – meting 34a). In het genre onderzoek varieerde 'nieuw kopen' tussen de genres van 36% tot 57% en cadeau krijgen 12% - 34%.

Achtergrond:

De heavy-lezer koopt boeken vaker tweedehands en leent ze vaker van de bibliotheek dan de medium- en light-lezer.

Hoogopgeleiden verkrijgen boeken vaker door ze nieuw te kopen of betaald te downloaden dan laag- en middelbaar opgeleiden.

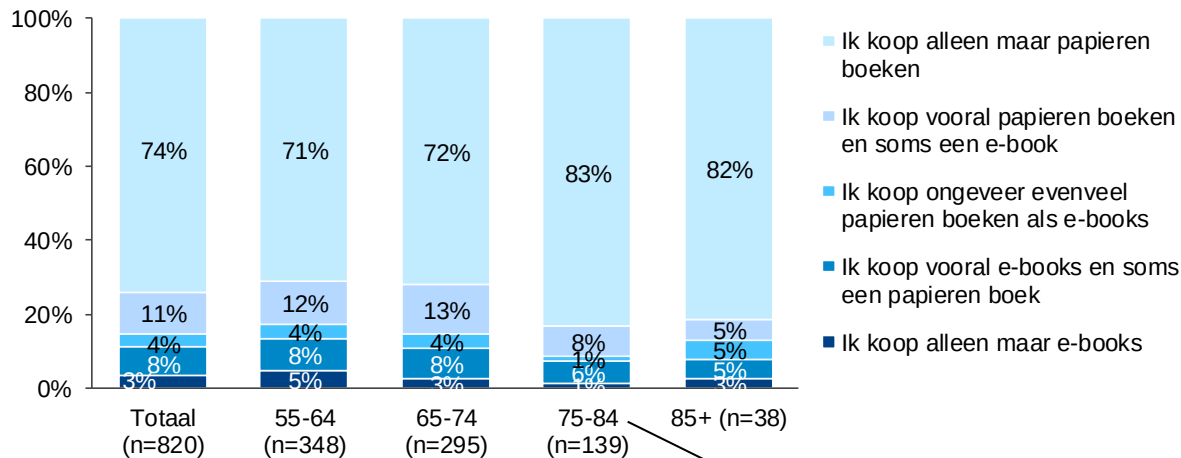
Een derde van de 55+ers koopt ten minste maandelijks een nieuw boek

Driekwart van de 55-plussers koopt uitsluitend papieren boeken; onder 75-plussers is dat aandeel nog groter

Aankoop papieren boeken vs.
e-books

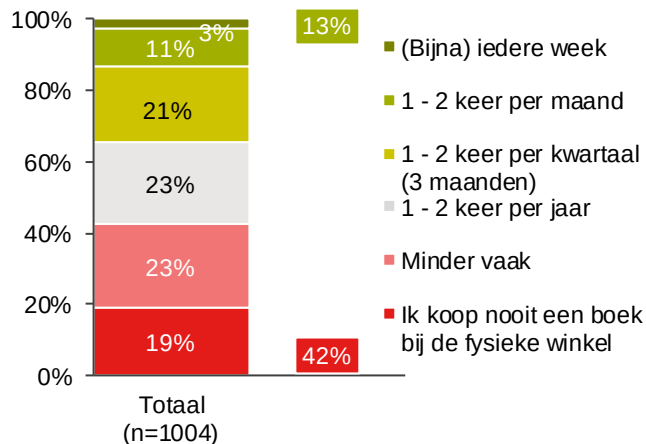
Aandeel e-booklezers is groter (38%) dan het aandeel e-bookkopers (21%) onder de 55-plussers.

Met name de oudste leeftijdsgroepen (75-plussers) geven vaker de voorkeur aan papieren boeken dan de jongere leeftijdsgroepen

65-84 jarigen kopen hun boeken relatief vaak via de fysieke winkel.

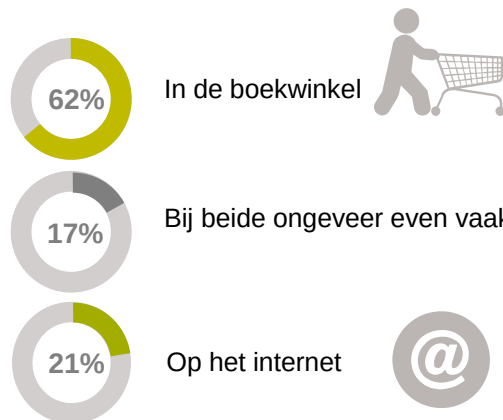
Bezoekfrequentie boekwinkel

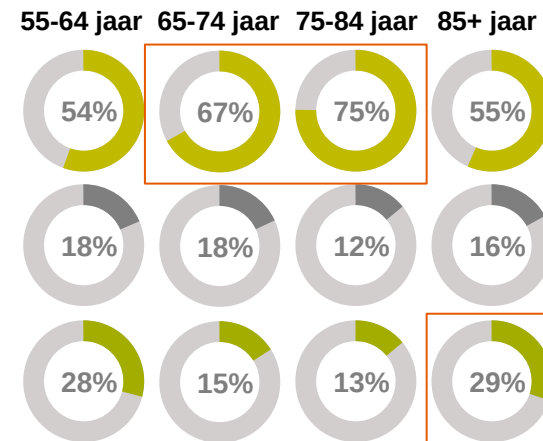
% komt minimaal 1 - 2 keer per maand in de fysieke boekwinkel

% komt minder vaak / nooit in de fysieke boekwinkel

Aankoop boeken winkel vs. internet

! Lage n

- ✓ 55-plussers kopen hun boeken vaker in de boekwinkel dan de Nederlander in het algemeen (62% vs. 44%) en minder vaak via internet (21% vs. 32%)
- ✓ De bezoekfrequentie van de boekwinkel is niet anders dan van de Nederlander in het algemeen

E03: Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke boekwinkel om één (of meerdere) boek(en) te kopen?

E05: Waar koopt u doorgaans het vaakst uw boeken: in een boekwinkel of op het internet?

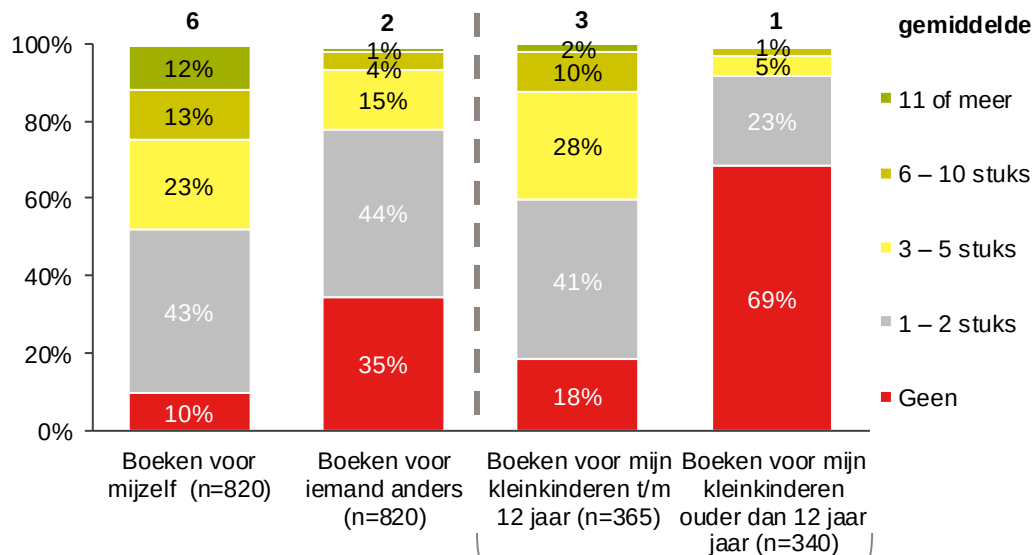
Basis E03: allen

Basis E05: koopt weleens nieuwe boeken

Gemiddeld kopen 55-plussers per jaar zes boeken voor zichzelf

Aantal gekochte boeken (per jaar)

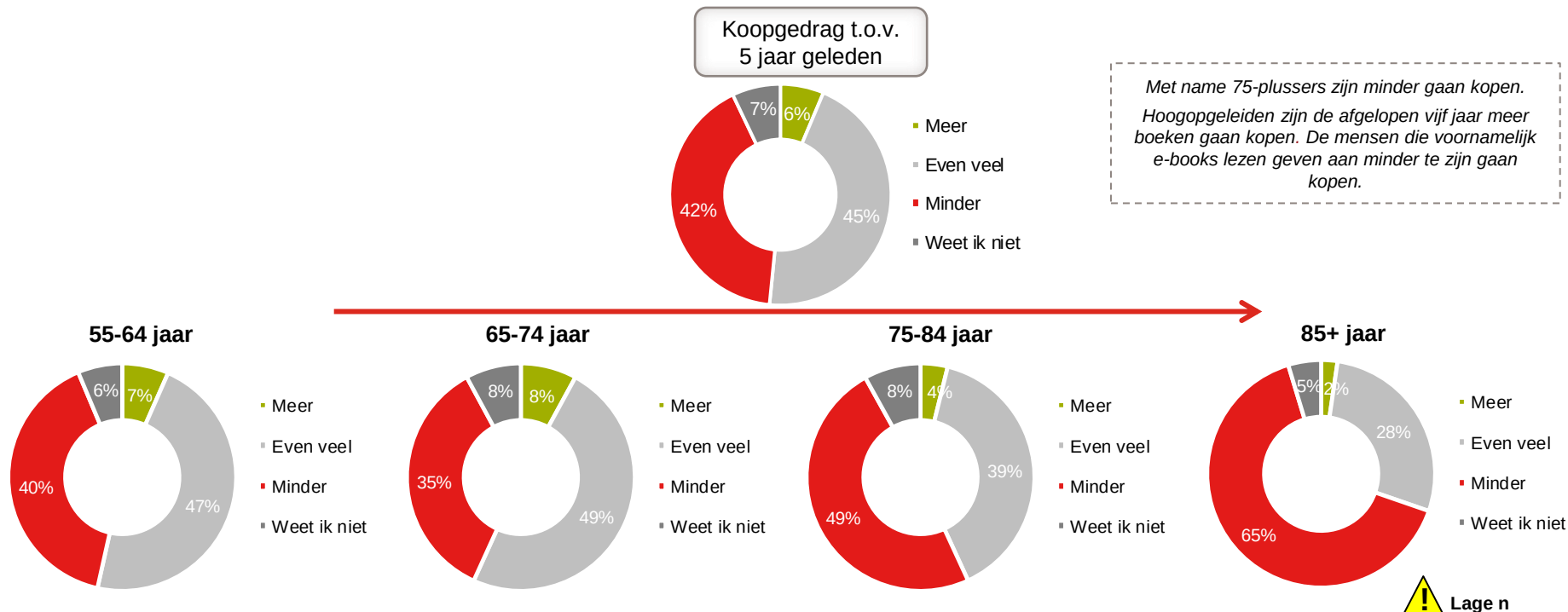

Vrouwen kopen gemiddeld 7 boeken voor zichzelf, mannen gemiddeld 5 boeken.

Met name hoogopgeleiden kopen regelmatig boeken voor iemand anders (gemiddeld 3 boeken per jaar)

Selectie: grootouders

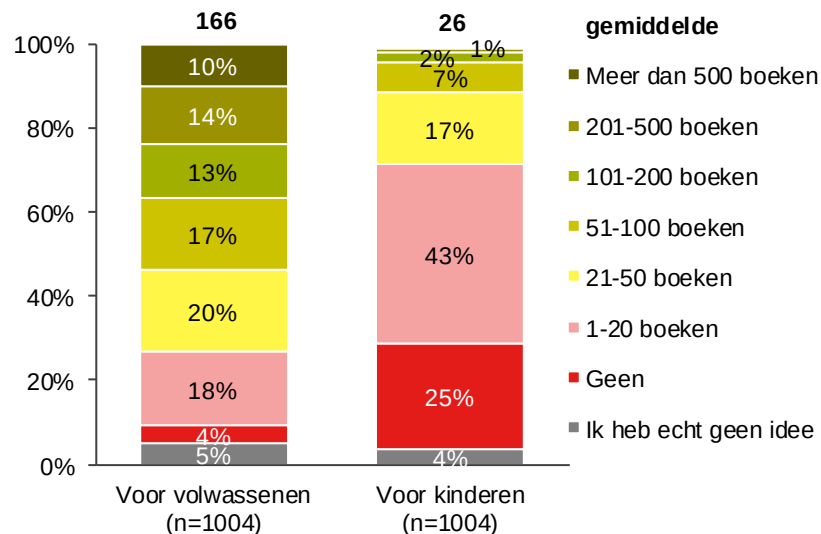
De helft van de 55-plussers zegt evenveel boeken te kopen als 5 jaar geleden; met name 75-plussers zijn minder gaan kopen

Gemiddeld bezitten 55-plussers bijna 200 boeken. Zeven op de tien 55-plussers heeft kinderboeken in huis

Aantal boeken in bezit

De frequente boekenkoper blijft zijn / haar boekenkast aanvullen; iemand die frequent boeken koopt heeft gemiddeld meer boeken in bezit, zowel boeken voor volwassenen (370) als kinderboeken (66).

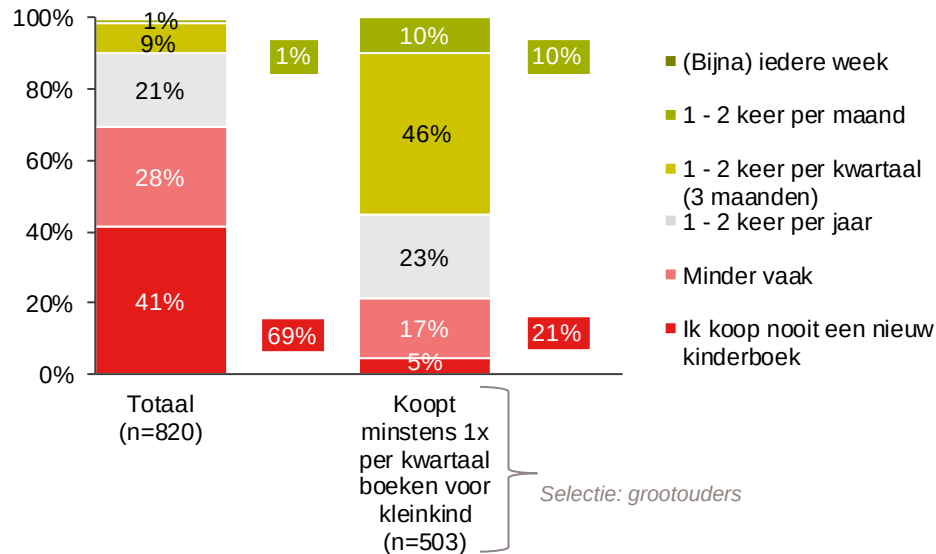
Achtergrond:

55 – 74 jarigen en hoogopgeleiden hebben gemiddeld meer kinderboeken in huis dan 75-plussers en laag- en middelbaar opgeleiden.

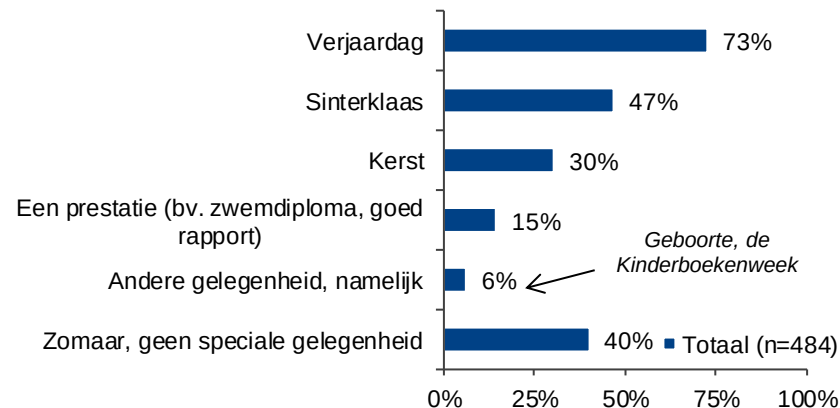
Meerderheid van de 55-plussers koopt weleens een kinderboek; het vaakst voor een verjaardag; 40% doet dat “zomaar”

Koopfrequentie kinderboeken

Gelegenheden aankopen kinderboeken

% Koopt minimaal 1 - 2 keer per maand een nieuw kinderboek

% Koopt minder vaak / nooit een kinderboek

E06: Hoe vaak koopt u gemiddeld kinderboeken (papier of e-book)?

E08: Voor welke gelegenheden koopt u weleens kinderboeken?

Basis E06, E08: koopt weleens nieuwe boeken

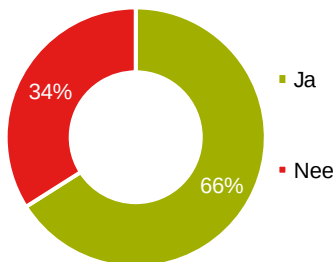
Twée derde van de kinderboekkopers zoekt vooraf informatie; het vaakst zoek men of het passend is voor het kind

Oriëntatie voor aankoop kinderboek

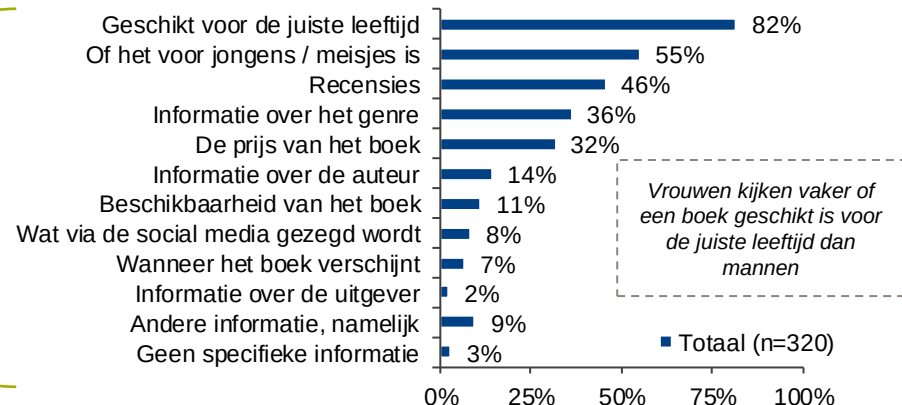
Achtergrond:

Vrouwen en hoog
opgeleiden oriënteren zich
vaker dan mannen en laag
opgeleiden.

- ✓ Voor de aanschaf van een kinderboek wordt vaker
informatie opgezocht dan voor de aanschaf van een
boek voor iemand zelf (Customer Journey onderzoek
–meting 32–: 33% oriënteert zich)

Soort informatie

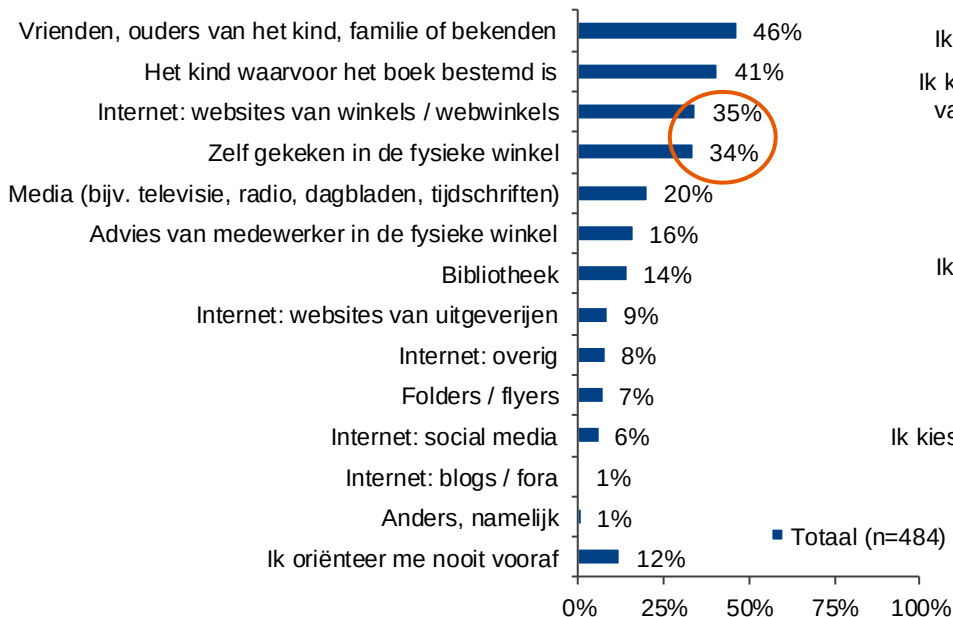
E10A: Oriënteert u zich weleens voordat u een kinderboek koopt, zoekt u naar informatie of laat u zich informeren?
E10B: Wat voor soort informatie zoekt u dan op?

Basis E010A: Koopt weleens een kinderboek
Basis E010B: Zoekt vooraf informatie op

De sociale omgeving en het kind waarvoor het boek bestemd is, worden het vaakst geraadpleegd voor informatie. Inspiratie opdoen in de winkel is ook van belang

Bronnen van informatie

Kiezen kopen kinderboeken

E09: Welke informatiebronnen gebruikt u voorafgaand aan de aanschaf van een kinderboek?

E11: Als u een kinderboek koopt, hoe kiest u deze dan?

Basis E09: Koopt weleens een kinderboek en zoekt vooraf informatie op

Basis E11: Koopt weleens een kinderboek

Bibliotheek

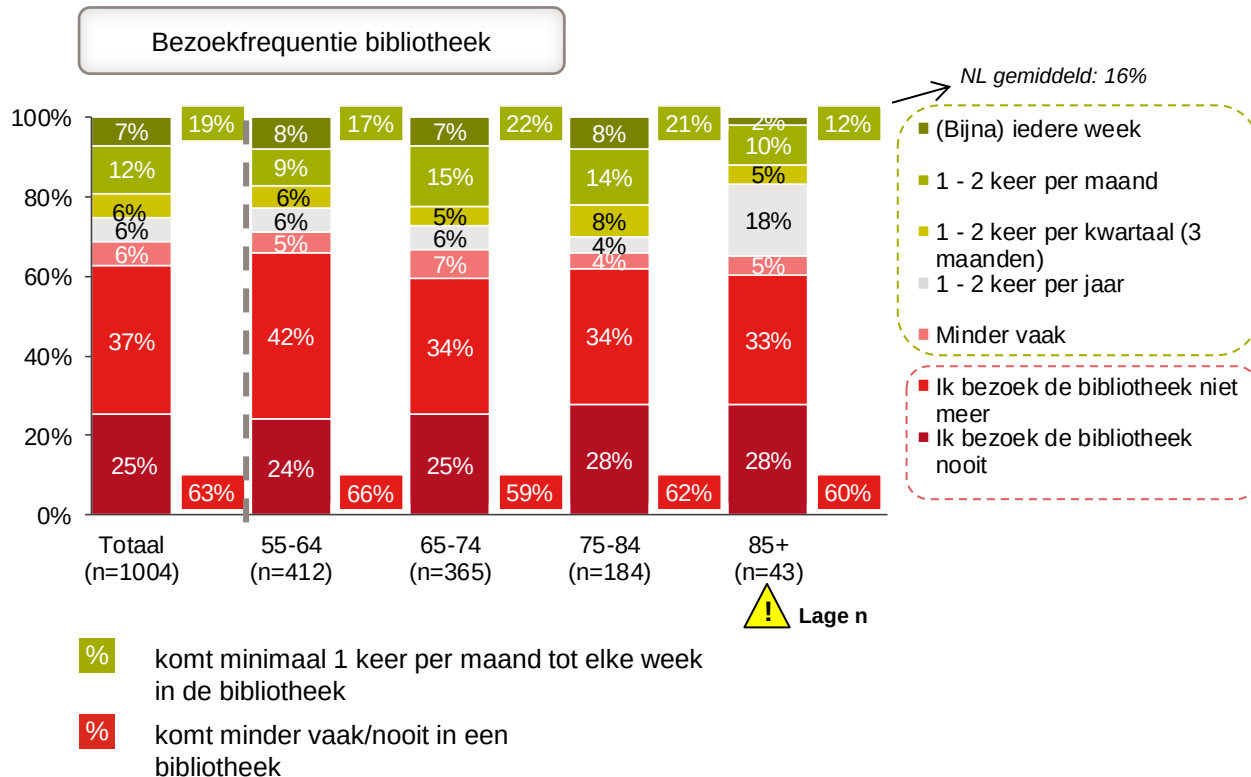
Eén op de vijf 55-plussers bezoekt de bibliotheek maandelijks.
Dit is meer frequent dan gemiddeld Nederland.

Achtergrond:

Vrouwen bezoeken de bibliotheek frequenter dan mannen.

65-74-jarigen bezoeken de bibliotheek het meest frequent.

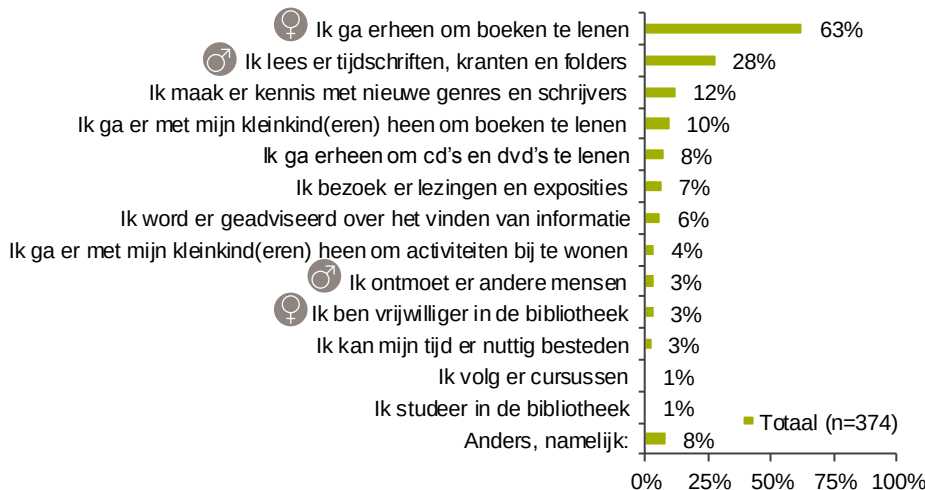

Vrouwelijke 55-plussers gaan vaak naar bibliotheek om boeken te lenen; mannelijke 55-plussers lezen er relatief vaak

Redenen om bibliotheek wel of niet (meer) te bezoeken

Bezoekt de bibliotheek

Bezoekt de bibliotheek niet (meer)

Achtergrond:

- geven mannen vaker dan vrouwen aan
- geven vrouwen vaker dan mannen aan

75-85-jarigen zijn relatief vaak vrijwilliger in de bibliotheek (10%)

Mobiliteit is voor 85-plussers vaak de reden om de bibliotheek niet (meer) te bezoeken.

Basis B04: bezoekt de bibliotheek weleens

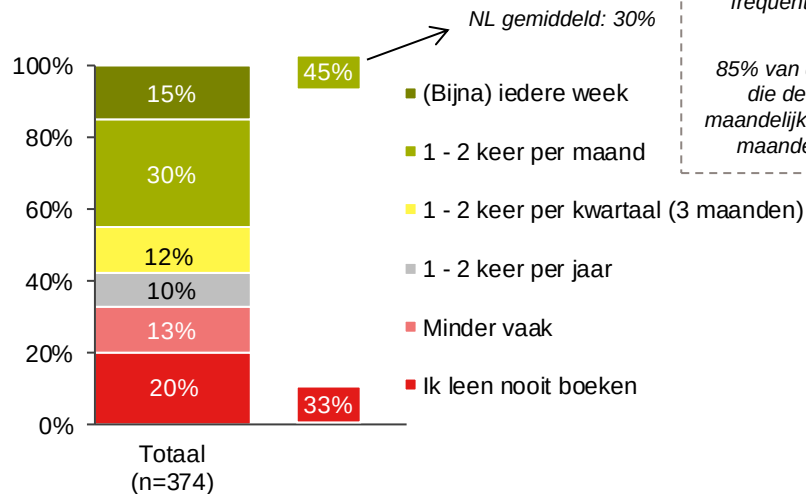
Basis B05: bezoekt de bibliotheek (niet) meer

B04: Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om de bibliotheek te bezoeken? B05: Waarom bezoekt u de bibliotheek niet (meer)?

De helft van 55-plussers is lid geweest van de bibliotheek, maar is dat nu niet meer

Bezoekfrequentie bibliotheek: lenen

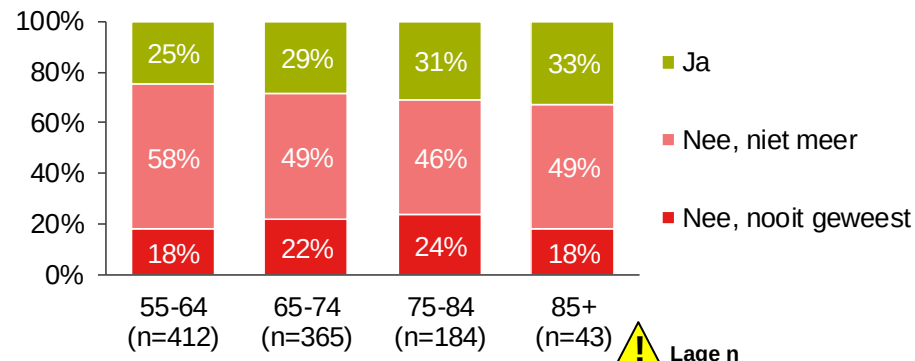
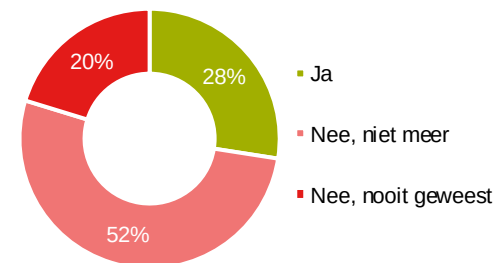

- 45% komt minimaal 1 keer per maand tot elke week in de bibliotheek om boeken te lenen
- 33% komt minder vaak/nooit in een bibliotheek om boeken te lenen

65-84-jarigen zijn de meest frequente bezoekers.

85% van de 55-plussers die de bibliotheek maandelijks bezoekt, leent maandelijks boeken

Lidmaatschap bibliotheek

B03: Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek om een (of meerdere) boek(en) te lenen?
B01: Bent u lid van de bibliotheek?

Basis B03: Bezoekt weleens de bibliotheek
Basis B01: alle respondenten

Voor driekwart van de 55-plussers zou er niets hoeven te veranderen om de bibliotheek aantrekkelijker te maken

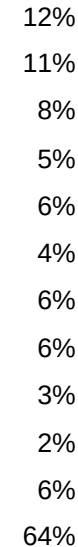

Aantrekkelijker maken van bezoeken bibliotheek

Leners

Leent 1x per jaar of vaker

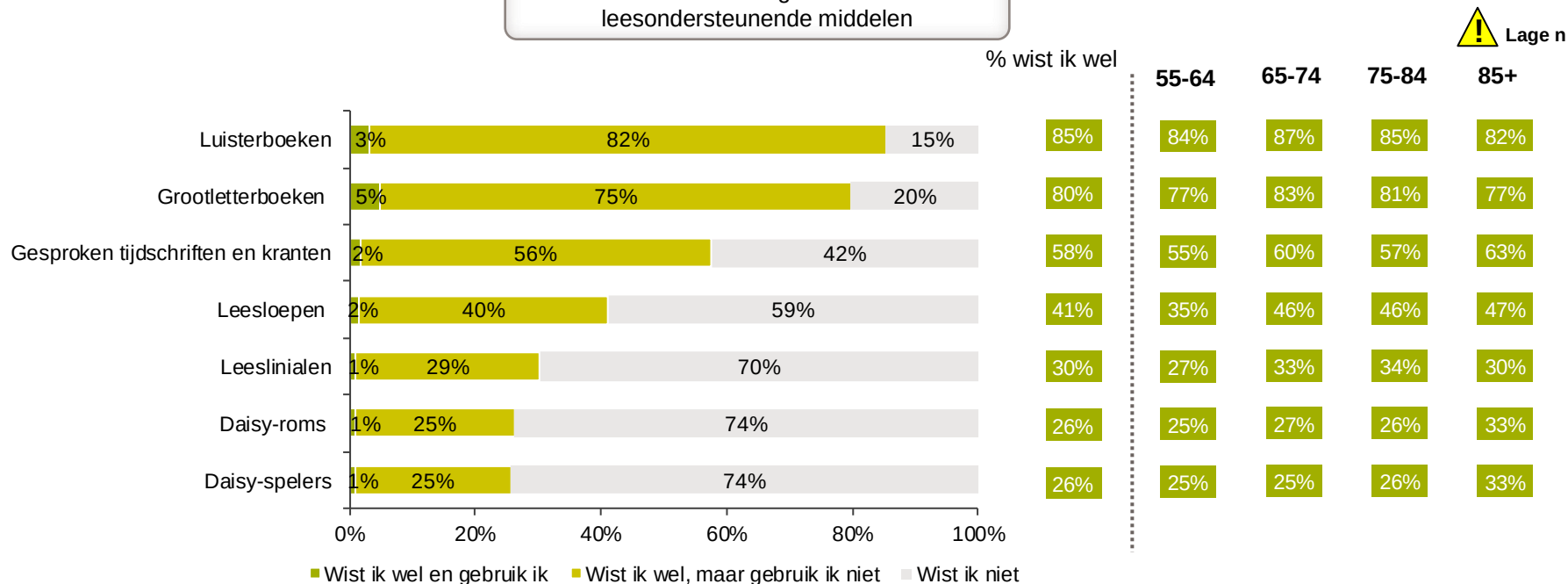

Goedkoper, dichterbij huis, ruimer aanbod, betere bereikbaarheid

55-plussers zijn goed bekend met de mogelijkheid om luisterboeken en grootletterboeken te lenen. Het gebruik is echter beperkt.

Bekendheid en gebruik van leesondersteunende middelen

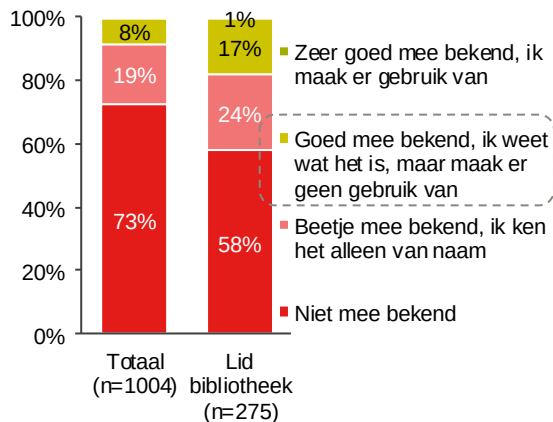
B10: De bibliotheek leent verschillende leesondersteunende middelen uit. Welke van onderstaande middelen gebruikt u weleens of wist u al dat de bibliotheek ze uitleent?

Basis B10: alle respondenten

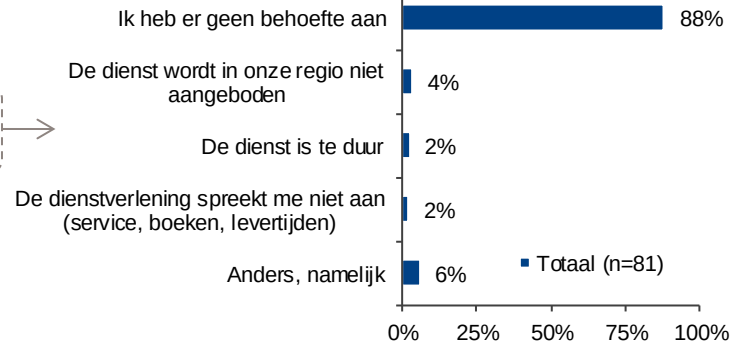
De boek-aan-huisdienst is bij driekwart van de 55-plussers onbekend, onder bibliotheekleden is dat ruim de helft.

Bekendheid boek-aan-huis

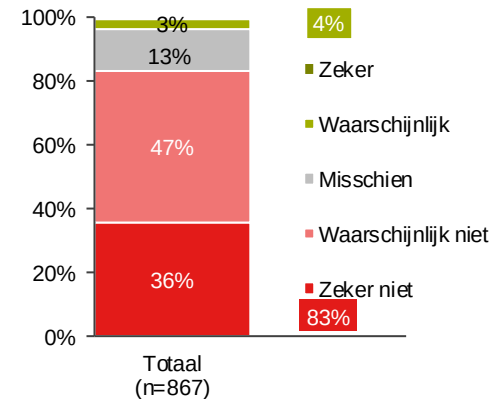
Redenen geen gebruik maken boek-aan-huis

Achtergrond:

Met name 85-plussers zouden meer lezen wanneer boeken thuisbezorgd worden.

Meer lezen bij thuisbezorging van boeken

%

Zou zeker / waarschijnlijk meer lezen als boeken thuis bezorgd worden

%

Zou waarschijnlijk / zeker niet meer lezen als boeken thuis bezorgd worden

B07: Bent u bekend met de bibliotheekdienst 'boek-aan-huis'? B08: Waarom maakt u geen gebruik (meer) van de bibliotheekdienst 'boek-aan-huis'? B09: Zou u meer lezen als de bibliotheek boeken bij u thuis bezorgt?

Basis B07: alle respondenten
Basis B08: kent het, maar maakt er geen gebruik van
Basis B09: leest boeken

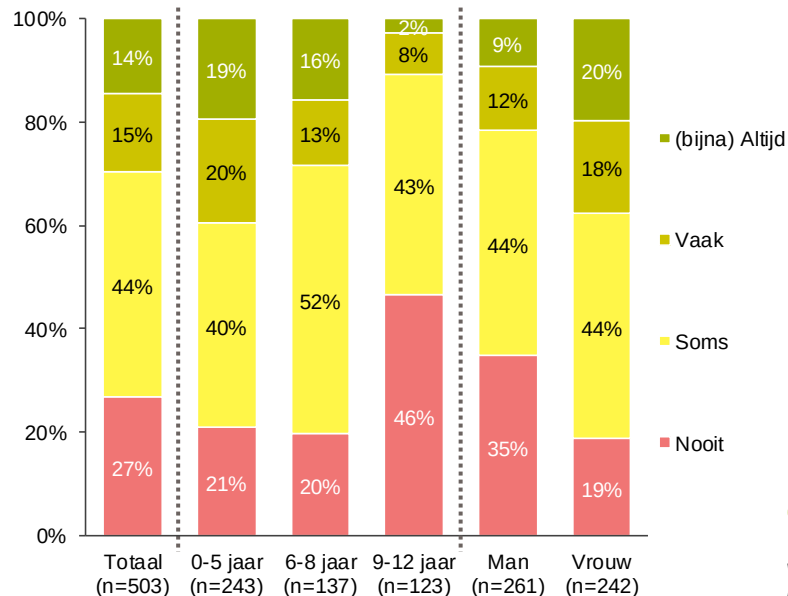
Leesopvoeding

De volgende vragen gaan over het kleinkind (van 12 jaar of jonger) waarmee men de meeste tijd doorbrengt

Drie op de tien grootouders leest hun kleinkind regelmatig voor. Oma's lezen vaker voor dan opa's.

Voorlezen kleinkinderen

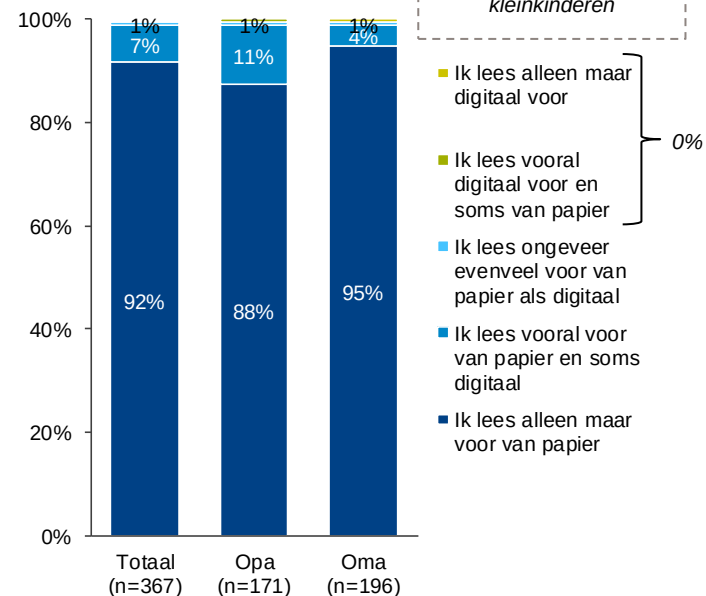

Grootouders met vaste oppasdagen lezen kleinkinderen het vaakst voor.

93 %

van de 55-plussers met kinderen las hun kinderen vroeger voor. Zij lezen vaker hun kleinkinderen voor dan 55-plussers die niet hun kind hebben voorgelezen.

Digitaal vs. papier

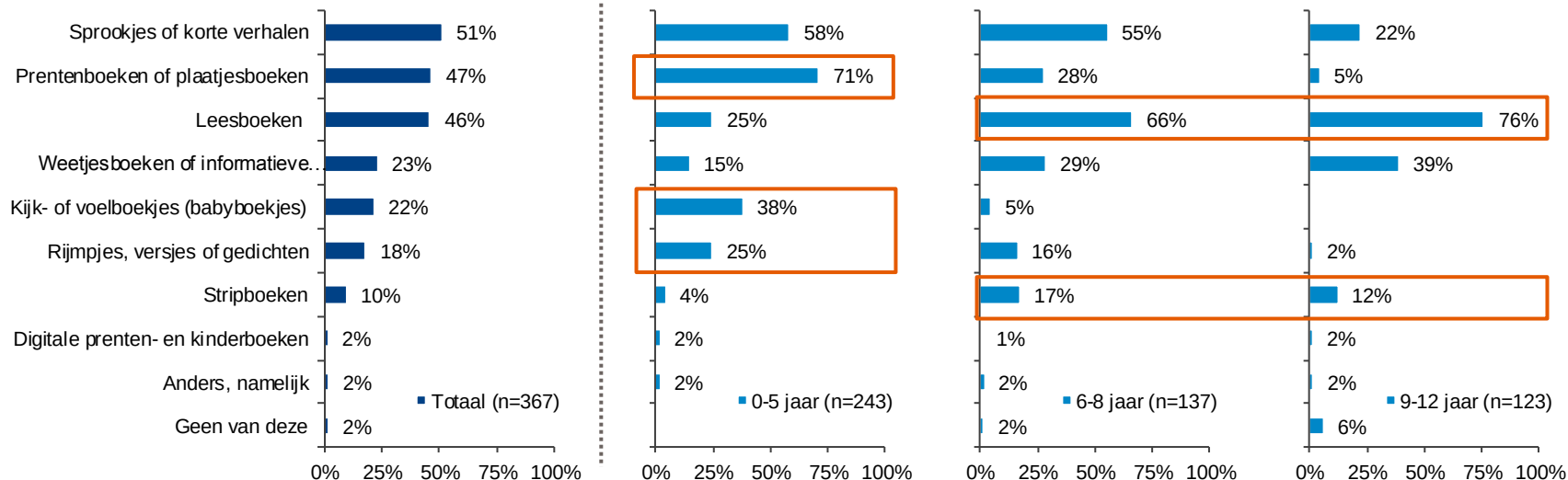
Geen verschil in papier / digitaal voorlezen tussen de leeftijden van kleinkinderen

C05: Op de dagen dat u uw kleinkind ziet, leest u hem/haar dan voor?
C07: Wanneer u uw kleinkind voorleest, is dat dan van papier of digitaal?

Prentenboeken leest men met name voor aan kinderen van 0 – 5 jaar. Leesboeken zijn het meest populair om voor te lezen aan kinderen van 6 – 12 jaar

Leesmaterialen voorlezen

Men is (zeer) positief over leesactiviteiten, maar onderneemt ze niet frequent met zijn / haar kleinkind

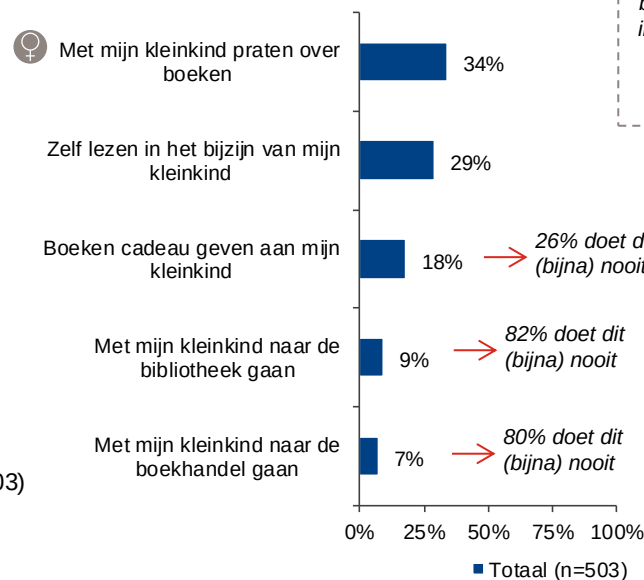
Houding t.a.v. leesactiviteiten

C10: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen? Door het ondernemen van leesactiviteiten met mijn kleinkind:
C12: Hoe vaak onderneemt u onderstaande (lees)activiteiten?

© GfK 2015 | Boekenbranche meting 36 thema 55-plussers | April 2016

Frequentie leesactiviteiten Minstens één keer per kwartaal

Grootouders lezen minder vaak zelf in het bijzijn van kleinkinderen in de leeftijd 9 – 12 jaar. Verder geen verschil tussen de leeftijd van de kleinkinderen.

Basis C10, C12: heeft kleinkinderen van 12 jaar of jonger

Leeftijd van het kleinkind en het te weinig zien van het kleinkind zijn de belangrijkste redenen om het kleinkind niet voor te lezen

Redenen om niet voor te lezen

Met name grootouders met een kleinkind van 9 – 12 jaar geven aan dat het kleinkind te oud is om te worden voorgelezen.

Opa's vinden voorlezen vaker een taak van de ouders en/of school (19%) dan oma's (5%) en geven ook vaker aan dat zij hun kleinkind niet vaak genoeg zien om voor te lezen (31% versus 21%).

Campagnes

Een derde van grootouders heeft activiteiten met hun kleinkind gedaan n.a.v. de Kinderboekenweek

93 %

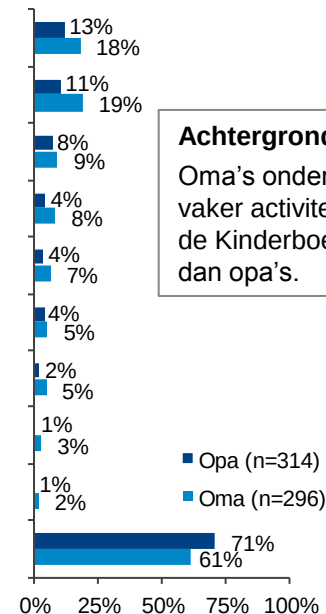
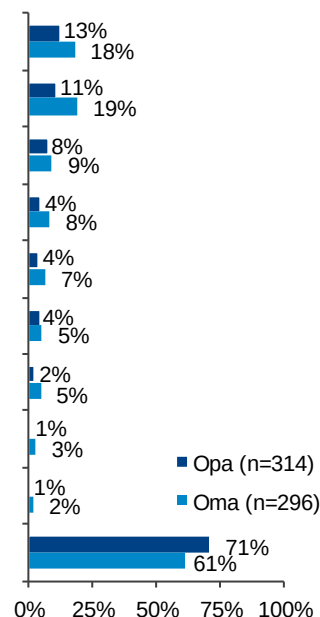
van de 55-plussers kent de Kinderboekenweek

96 %

van de grootouders kent de Kinderboekenweek

Bibliotheekleden, kopers en de meest frequente lezer kennen de Kinderboekenweek vaker dan niet-leden, niet-kopers en medium / light-lezers.

Ondernomen activiteiten n.a.v. de Kinderboekenweek

Achtergrond:

Oma's ondernemen vaker activiteiten n.a.v. de Kinderboekenweek dan opa's.

D01: Met welke van de volgende leescampagnes bent u bekend?

D02: Welke activiteiten heeft u naar aanleiding van de Kinderboekenweek weleens voor of met uw kleinkind(eren) ondernomen?

Het voorlezen van het kleinkind is de meest gedane activiteit door grootouders n.a.v. De Nationale Voorleesdagen

76 %

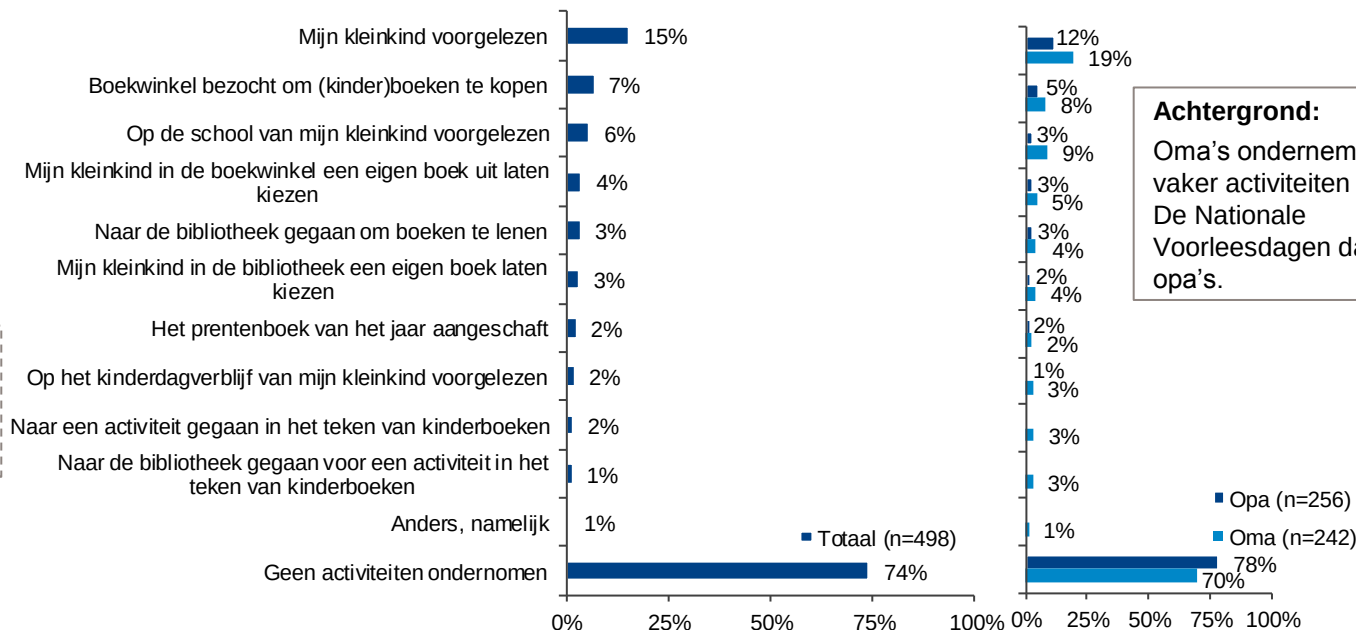
van de 55-plussers kent De Nationale Voorleesdagen

75 %

van de grootouders kent De Nationale Voorleesdagen

Bibliotheekleden, kopers en de meest frequente lezer kennen De Nationale Voorleesdagen vaker dan niet-leden, niet-kopers en medium / light-lezers.

Ondernomen activiteiten n.a.v. De Nationale Voorleesdagen

Achtergrond:

Oma's ondernemen vaker activiteiten n.a.v. De Nationale Voorleesdagen dan opa's.

D01: Met welke van de volgende leescampagnes bent u bekend?

D03: Welke activiteiten heeft u naar aanleiding van De Nationale Voorleesdagen weleens voor of met uw kleinkind(eren) ondernomen?

© GfK 2015 | Boekenbranche meting 36 thema 55-plussers | April 2016

Basis D01: alle respondenten

Basis D03: kent De Nationale Voorleesdagen en heeft kleinkinderen

De directe effecten naar aanleiding van De Nederlandse Kinderjury zijn beperkt

34 %

van de 55-plussers kent De Nederlandse Kinderjury

37 %

van de grootouders kent De Nederlandse Kinderjury

Bibliotheekleden, kopers en de meest frequente lezer kennen De Nederlandse Kinderjury vaker dan niet-leden, niet-kopers en medium / light-lezers.

Ondernomen activiteiten n.a.v. De Nederlandse Kinderjury

D01: Met welke van de volgende leescampagnes bent u bekend?

D04: Welke activiteiten heeft u naar aanleiding van De Nederlandse Kinderjury weleens voor of met uw kleinkind(eren) ondernomen?

Basis D01: alle respondenten

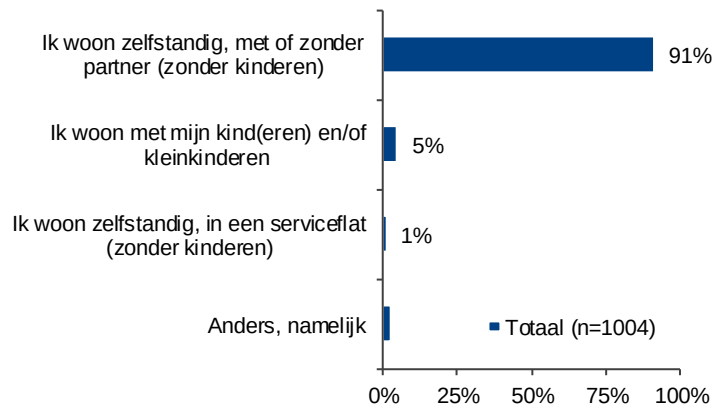
Basis D04: kent De Nederlandse Kinderjury en heeft kleinkinderen

Achtergrond

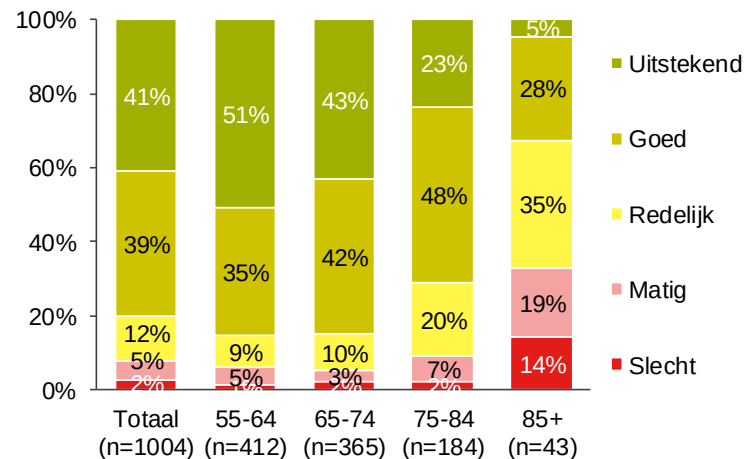
Acht op de tien 55-plussers beoordeelt hun mobiliteit goed tot uitstekend; het oordeel over de mobiliteit verschuift met de leeftijd

Woonsituatie

Beoordeling mobiliteit

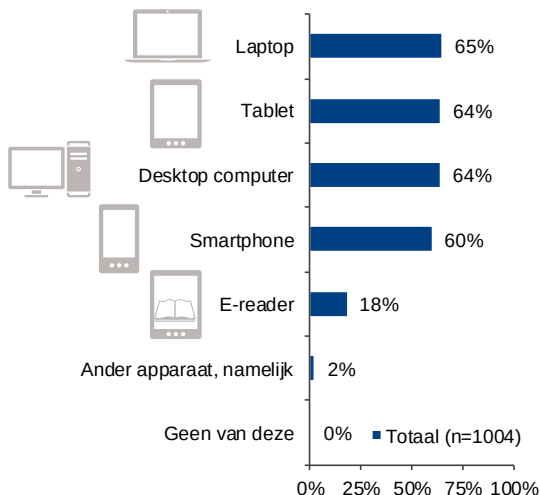

! Lage n

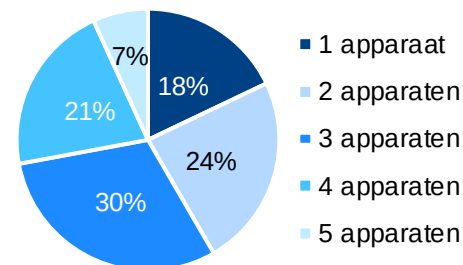
Meer dan de helft van de 55-plussers heeft apparaten in bezit waarmee ze toegang tot internet hebben

Bezit apparaten met toegang tot internet

Aantal apparaten in bezit met toegang tot internet

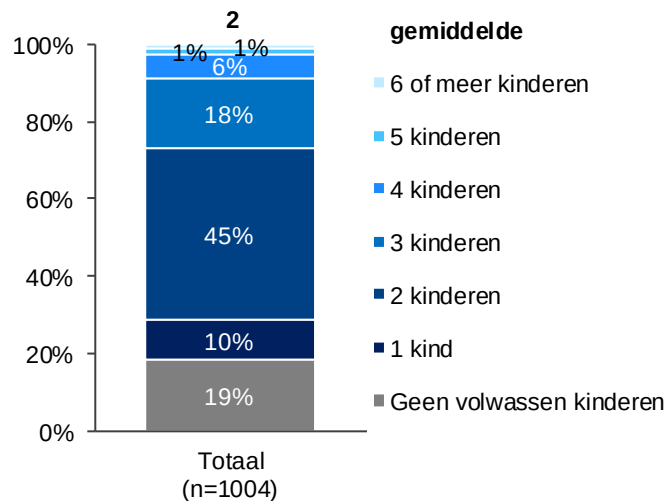
Achtergrond:

Met name de 55 – 74 jarigen hebben apparaten in bezit.
85-plussers hebben veelal een desktop computer.

Gemiddeld heeft men 2 volwassen kinderen

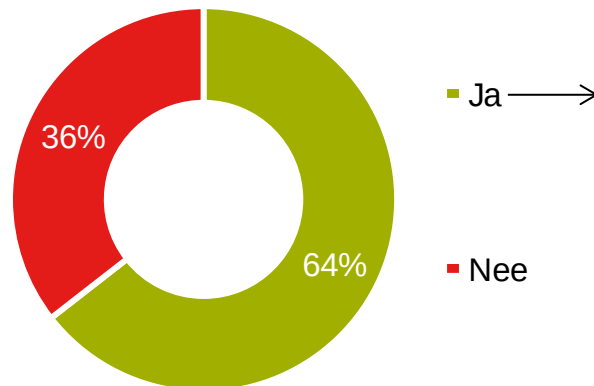
Aantal volwassen kinderen

Tweederde van de 55-plussers heeft kleinkinderen

Kleinkinderen

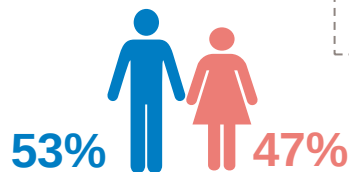
Verdeling kleinzoons / kleindochter naar leeftijdscluster:

- ✓ 0-5 jaar: kleinzoons 24%, kleindochters 22%
- ✓ 6-8 jaar: kleinzoons 16%, kleindochters 14%
- ✓ 9-12 jaar: kleinzoons 15%, kleindochters 13%
- ✓ 13-15 jaar: kleinzoons 11%, kleindochters 13%
- ✓ 16-18 jaar: kleinzoons 10%, kleindochters 10%
- ✓ 19+ jaar: kleinzoons 14%, kleindochters 14%

Profielschets van het kind waar men de meeste tijd mee doorbrengt

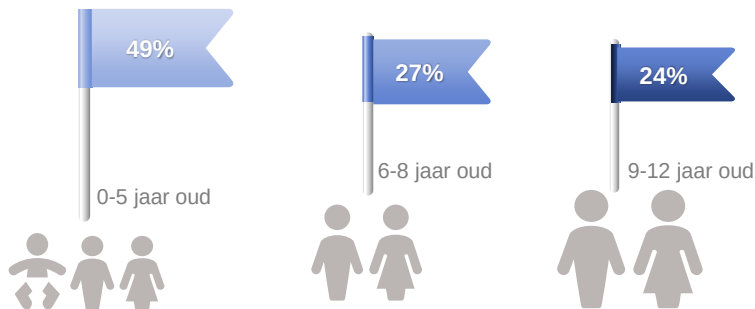

Geslacht kleinkind

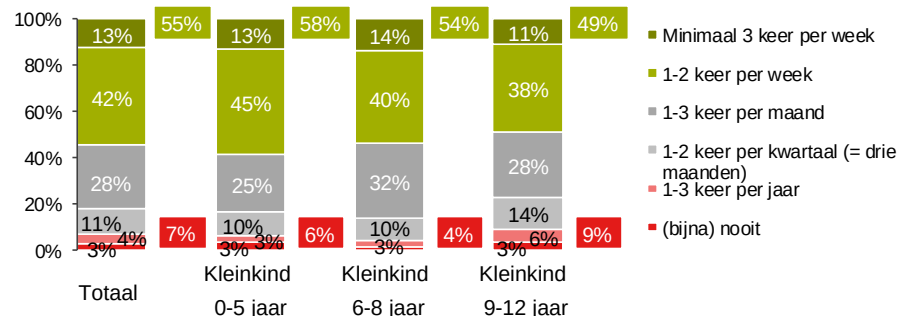

Opa's brengen vaker de meeste tijd door met een kleinzoon. Oma's doen dat vaker met een kleindochter.

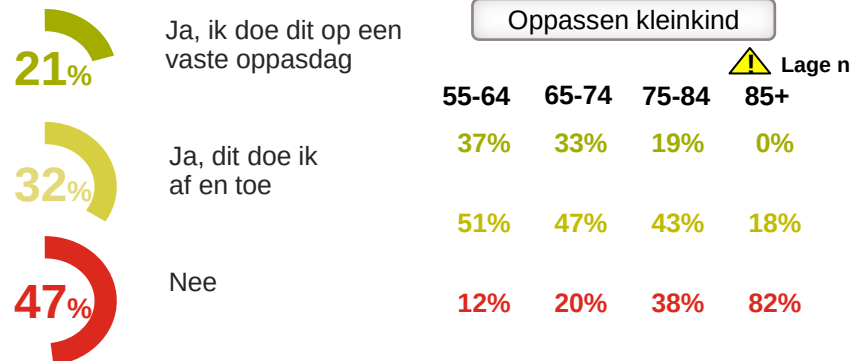
Leeftijd kleinkind

Frequentie zien kleinkind

Oppassen kleinkind

C01: Hoe oud is het kleinkind waarmee u de meeste tijd doorbrengt? C02: Is dit kleinkind een jongen of een meisje? C03: Hoe vaak ziet u uw kleinkind (gemiddeld)? C04: Past u weleens op uw kleinkind?

Basis C01, C02, C03, C04: heeft kleinkinderen van 12 jaar of jonger

Bijlage: verantwoording en certificering

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online (CAWI in GfK Online panel)

Invulduur van de vragenlijst circa 8 minuten

Onderwerpen van de vragenlijst: leesgedrag, koopgedrag, bibliotheekbezoek, leesopvoeding, campagnes

Veldwerk

29 maart 2016 - 5 april 2016
Netto steekproef: n = 1.004

- Grootouders: n=654
 - Kleinkinderen 0-5 jaar: n=243
 - Kleinkinderen 6-8 jaar: n=137
 - Kleinkinderen 9-12 jaar: n=123
 - Kleinkinderen > 12 jaar: n=151
- Geen grootouders: n=350

Sample

GfK Online Panel

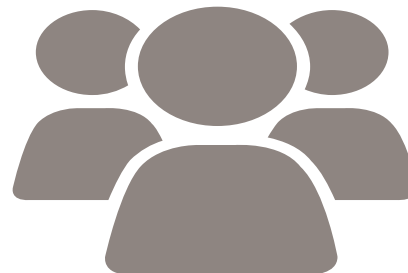
Nederlanders van 55 jaar en ouder; met en zonder kleinkinderen

De steekproef is door middel van weging representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding

In de rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen 3 typen lezers op basis van frequentie:

- Heavy lezer: elke dag – 3-6 keer per week
- Medium lezer: 1-2 keer per week
- Light lezer: 1-3 keer per maand – minder vaak

Certificering

- Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).
- Het is toegestaan de uitkomsten van onderzoek extern te publiceren. Wel dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK 340281 Boekenbranche meting 36" te worden vermeld.
- Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).

